

بسم الله الرحمن الرحيم

روژه یو ډال دی

(ژباړه)

ابي هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

«الصيام جنة، فلا يرفث ولا يجهل، وإن امرؤ قاتله أو شتمه فليقل إنى صائم. مرتين، والذي نفسى بيده لخلوف فم الصائم أطيب عند الله من ريح المسك، يترك طعامه وشرابه وشهوته من اجلى، الصيام لى، وأنا اجزى به، والحسنة بعشر امثالها.» (سنن بن ماجه)

ژباړه: روژه ډال دی، کله چې په تاسو کې څوک بدې ردي ونه وايي، له چا سره شخړه ونه کړي او که څوک نېکنځلي ورتنه وکړي او يا جگړه ورسره وکړي، دوه ځله دې ورته ووايي: زما روژه ده. قسم مې دې پر هغه ذات وي، چې زما محمد روح د هغه په لاس کې دی، د روژه نيونکي د خولې بوی د الله (سبحانه و تعالی) په نزد د مشکو تر بوی غوره دی. (الله فرمايي) روژه نيونکي زما په خاطر خوراک، څښاک او شهوت پرېږدي. روژه زما لپاره ده او زه يې بشپړ ثواب ورکوم او د هر نېک عمل په بدل کې يې لس نېکي ورکول کېږي.

دغه حديث مور ته د هغو عملونو لارښوونه کوي، چې د رمضان پرمهال چې د الله سبحانه و تعالی په نزد ارزښتمنه او مبارکه مياشت ده، د هغو په اړه فکر وکړو او په ترسره کولو کې يې حريص وو. همدارنگه رسول الله صلى الله عليه وسلم مور ته ويلي، چې روژه یو ډال دی او د قيامت په ورځ زموږ لپاره ساتونکي او حجت دی. مور ته امر شوی چې په روژه کې بايد بدې خبرې او جگړې ونه کړو؛ يعنې مور بايد داسې خبره او کار ترسره نه کړو چې په هغه کې گناه او د الله سبحانه و تعالی چې پر مور يې روژه فرض کړې، مخالفت وي؛ مگر دا چې په قصدي توگه د گناه مرتکب شو. د الله سبحانه و تعالی له امر سره سم بايد د روژې د نيولو هڅه وکړو او دې ته بايد ونه گورو چې زموږ له ميل سره سمه ده او که نه. همدارنگه رسول الله صلى الله عليه وسلم مور ته نورې لارښوونې هم کړې او پر مور لازمه ده چې د رمضان په دې مبارکه مياشت کې له هغو څخه پيروي وکړو؛ هغه دا دي چې که چېرې يو چا غوښتل چې له مور سره جگړه وکړي او يا په خپل ناوړه چلند سره مور غوسه کړي، نو هغه ته بايد داسې ځواب ورکړو چې مور له گناه څخه وژغوري، ترڅو زموږ روژه په بدو خبرو او جگړې سره زيانمنه نه شي. هغه ځواب دا دی چې ووايي "زما روژه ده" د دې معنا دا ده چې زه د هغه لوی عمل د ترسره کولو په حال کې يم، چې ما خپل رب ته نږدې کوي او زه په دې وخت کې خپل نفس خوراک، څښاک او گناه ته نه پرېږدم. له مور څخه غوښتل شوي چې دغه جمله دوه ځله تکرار کړو، ترڅو ټينگار څرگند کړي چې مور دغه عمل يوازې د الله سبحانه و تعالی د رضا لپاره ترسره کوو او په دې توگه د ظالم کس لاس درڅخه لنډ شي.

دغه حديث شريف هغه عمل ته اشاره کوي، چې روژه نيونکي يې احساسوي او تل ورڅخه شکايت کوي؛ هغه د روژې پرمهال د خولې بوی دی. له همدې امله رسول الله صلى الله عليه وسلم مور ته ويلي، چې دغه بوی که څه هم سړي ته ازار ورکوي، مگر د الله سبحانه و تعالی په نزد د مشکو تر بوی غوره دی. دغه حديث مور هڅوي،

چې صبر وکړو او له شکایت څخه لاس واخلو؛ ځکه د یوه مسلمان لپاره اصل دا دی، چې هغه څه خوښ کړي چې الله سبحانه و تعالی یې خوښوي او هغه شی بد وگڼي، چې د الله سبحانه و تعالی نه خوښېږي. د الله سبحانه و تعالی د محبت لپاره باید له دغه بوی څخه شکایت ونه کړي، چې په دې کې هم لوی اجر او ثواب دی.

دغه حدیث مور ته بیانوي چې انسان په غذا او اوبو سره ژوندی دی او دغه دواړه په دنیا کې د انسانانو لپاره فتنه دي. الله سبحانه و تعالی په هغې عاجزۍ او قربانۍ چې روژه نیوونکی یې کوي، پوهېږي او له نیتونو څخه خبر دی چې ایا روژه یې الله سبحانه و تعالی ته د نردېوالي لپاره نیولې او که نه. ټول هغه عملونه چې مسلمانان یې ترسره کوي، باید یوازې د الله سبحانه و تعالی لپاره وي؛ مگر دا چې روژې له یو و بل سره توپیر لري، یعنې هر کس له خپلې هڅې سره سم ثواب اخلي او الله سبحانه و تعالی هر چا ته د هغه د زحمت او هڅې په اندازه بدله ورکوي. دا چې ستاسو نېک عملونه لس چنده ډېرېږي، دا نو پر خپلو نېکو بنده گانو د الله سبحانه و تعالی مهرباني ده.

اې ربه! مور ستا د دغه رحمت وړ وگڼه او زموږ ټول عملونه پخپل دربار کې قبول کړه! زموږ روژه او قیام قبول کړه او د قیامت په ورځ مور ته تر ټولو غوره ثواب راکړه! اللهم آمین!

لیکوال : ماهر صالح